

§ 66

Liikenneliikelaitoksen lausunto kaupunginhallitukselle Thomas Coe- lin valtuustoaloitteesta ympärivuorokautisen metrolinnoituksen selvit- tämiseksi

HEL 2022-007405 T 00 00 03

Lausunto

Johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Pääkaupunkiseudun metrolinnoituksen tilaajana toimii Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), jonka tilaaman metrolinnoituksen tuottaa Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL) yhteistyössä Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n (Kaupunkiliikenneyhtiö) kanssa.

Nykyään metron liikenne päättyy pääsääntöisesti HSL:n määrittelemän palvelutason mukaisesti klo 23.30. Tarvittaessa ja metron liikennettä on erillisen harkinnan mukaan jatkettu erilaisten suurtapahtumien yhteydessä.

Vakituista metron yöliikennettä on selvitetty useaan otteeseen aiempina vuosina: vuonna 2009 tehtiin metron yöliikenteen laajentamisselvitys ja vuosina 2013 – 2014 toteutettiin metron pidennetyt liikenteen kokeilu viikonloppuisin. Edellisen kerran metron yöliikennettä käsiteltiin vuonna 2017 tehdyn valtuustoaloitteen yhteydessä.

Vuonna 2009 tehdystä Metron yöliikenteen laajentamisselvityksessä ei löydetty perusteita laajentamiselle muun muassa palvelutason tai turvallisuusnäkökulmien osalta eikä joukkoliikennejärjestelmän kustannustehokkuuden kannalta. Selvityksessä todetaan myös yöbussilinjojen vaikutusalueen kattavuuden olevan metrolinnoituksen kaltainen ja tarjoten myöhäisillan hiljaisen kysynnän aikana myös paremman ja kustannustehokkaan palvelutason matkustajamäärien hoitamiseen. Metrolinnoituksen kustannuksista, liikennöintikustannusten ohella, merkittävän osan muodostavat vartiointin tarve ja mahdollinen liityntäliikenne.

Marraskuusta 2013 vuoden 2014 loppuun jatkuneen metron pidennetyt liikenteen kokeilun aikana metro liikennöi viikonloppuisin klo 1.30 asti. Kaupunginhallituksen lausunnossa koskien HSL:n alustavaa toimintaja taloussuunnitelmaa 2015 – 2017 (22.9.2014, § 962) todetaan, että metron yöliikenteen aiheuttama joukkoliikenteen kustannusten kasvu on saatuun joukkoliikennejärjestelmän palvelutason parantumiseen ja matkustajien hyötyyn nähden suuri.

Metron yöliikenne vaatisi lisäresursseja vartiointiin sekä kasvattaisi kuljettajatarvetta. Vuoden 2017 valtuustoaloitteen käsittelyä varten tehty-

jen alustavien selvitysten perusteella rajoitettu kokeilujakson kaltainen lisäliikenne ei aiheuttaisi huomattavia muutoksia metroradan ja junakaluston kunnossapitojärjestelyissä. Sen sijaan ympärivuorokautinen metroliiikenne kasvattaisi kunnossapitokustannuksia merkittävästi. Myös vuotuisen kilometrimäärän lisäys lisää kustannuksia tihentyneenä huoltovälinä kaluston kunnossapidossa.

Kunnossapitotoiminnan yleiseen järjestelyyn ympärivuorokautinen metroliiikenne toisi huomattavia muutoksia ja haasteita, sillä kunnossapitotoiminnalle ei olisi käytettävissä selkeää vapaata ratakapasiteettia ja -aikaa. Vapaan työskentelyajan poistuminen radalta sekä junakaluston luontaisen seisonta-ajan lyhentyminen nostaisivat kunnossapitokustannuksia ja tuottaisivat haasteita säilyttää nykyinen liikenteen luotettavuustaso. Tarkempi kunnossapitotoiminnan kustannusten selvittäminen vaatisi erillisen selvityksen.

Vuonna 2017 arvioitiin pelkän viikonloppujen pidennetyn liikenteen tuottavan vähintään noin 300.000 euron korotuksen vuotuisiin järjestyksenvälön kustannuksiin. Ympärivuorokautisen liikenteen kohdalla järjestyksenvälön kustannukset kasvaisivat merkittävästi enemmän laajentunut metroverkko huomioiden. Vuonna 2022 käytettävissä olevien tietojen perusteella arvioidaan, että viikonloppujen yöliikenne nostaisi järjestyksenvälönkuluja n. 8 % nykyisestä. Jatkuva ympärivuorokautinen metroliiikenne sen sijaan kasvattaisi järjestyksenvälönkuluja vähintään n. 2,1 milj. eurolla vuodessa, joka olisi lähes 26 % korotus nykyisiin kustannuksiin.

HSL:n vastuulla on kokonaisvaltaisesti arvioida yöliikennemuutosten vaikutuksia koko seudun joukkoliikenteen kustannustasoon. HKL yhdessä Kaupunkiliikenneyhtiön kanssa tuottaa tarvittaessa tietoa arvioinnin pohjaksi. Mahdollinen päätös yöliikenteen laajentamisesta kuuluu HSL:n toimivaltaan.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

06.09.2022

Asia/3

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Thomas Coel ja 31 muuta valtuutettua ovat tehneet 1.6.2022 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Metro ei kulje nyt tarpeeksi pitkään etenkin viikonloppuisin.

Tampereen ratikka, joka muistuttaa reitiltään ja nopeudeltaan Helsingin metroa, kulkee viikolla 22h ja viikonloppuisin 24h. Kööpenhaminan metro kulkee 24/7. Tähän suuntaan pitäisi kehittää myös Helsingin metroa. Kaupungin tulisi tästä syystä selvittää paljon tämä maksaisi ja minkälaisissa olosuhteissa se olisi järkevää.

Selvityksessä voisi arvioida myös erilaisia askeleita kohti 24h metroa, kuten erilaiset skenaariot pidennetylle liikennöinnille etenkin viikonloppuisin ja kuinka paljon yhden lisäliikennöintitunnin kustannus olisi suhteessa todennäköiseen käyttäjämäärään huomioiden myös bussiliikenteen tarpeen väheneminen.

Junat ja raitiovaunut kulkevat pidempään kuin metro, mikä laittaa esim Itä-Helsingin, Lauttasaaren ja Espoon erilaiseen asemaan julkisen liikenteen suhteen kuin kantakaupungin, ja Pohjois-Helsingin.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että metron liikennöinnin pidentämisestä ympärivuorokautiseksi tehdään kattava selvitys."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt HKL:n johtokuntaa antamaan aloitteesta lausunnon kaupunginhallitukselle 7.9.2022 mennessä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano